

Сыаната
2 харчы.

түүтүн 2-с стр. көр);

Совхозтар	Эт онгохуута (центнер) тмынхаах ыааһыннаан				Эти государства атымлааһын (центнер)				Үүтү валовой ыды (центнер)				Үүтү государства атымлааһын (центнер)				Биир фуражной ынахтай манна (кг)		
	Сыл- лаары былаан	Туола	%	1982 с. ±	Сыл- лаары былаан	Туола	%	1982 с. ±	Сыл- лаары былаан	Туола	%	1982 с. ±	Сыл- лаары былаан	Туола	%	1982 с. ±	Сыл- лаары былаан	Туола	1982 с. ±
Карл Маркс	6590	6922	105	—	6590	6921	105	—	28250	29019	102,7	—645	24540	24648	100,4	+968	1500	1488	—12
Субуруускай	2710	2679	98,9	—	2710	2719	100,3	—	9880	10835	109,7	+753	8620	9276	107,6	+780	1300	1307	+7
Эр. Эрмистини	7100	6993	98,5	—146	7100	6899	97,2	—223	26700	25789	96,6	—1259	23200	23417	100,9	+110	1525	1369	—156
«Чурапчы»	4300	4393	101,7	+188	4300	4393	102,2	+188	16500	15363	93,1	—496	14300	13598	95,1	—116	1300	1069	—231
«Ындыааһы»	3700	3704	100,1	—	3700	3704	100,1	—	13270	13712	103,3	—70	11540	12212	105,8	—126	1394	1391	—3
Оройуон үрдүнэн	24400	24691	101,2	—460	24400	24636	101,0	—585	94600	94718	100,1	—1714	82200	83151	101,1	+1616	1430	1337	—93

Народнай делумаштар оройуоннаабы Советтарын тохсус сессията ҮЛЭ КӨДЬҮҮНҮН ҮРДЭТЭН ИҢИЭХХЭ

1984 снл тохсунньу 26 күнүгэр буолбут народнай депутаттар XVIII ыһырымылаах оройуоннаабы Советтарын тохсус сессията «Народнай депутаттар оройуоннаабы Советтарын исполкомун 1983 сыллаабы үлэтин уонна олохтоох Советтар, хаһайыстыбаннай тэрилтэлэр ССКП КК ахсынньытаабы (1983 с.) Пленумун уураахтарыттан итинэнэ Пленумга ССКП КК Генеральной секретара табаарыс Ю. В. Андронов этиниттэн үөскээн тахсар сорууттарын туһунан» райсовет исполкомун председателэ депутат М. Е. Пермяков, «1984 сылга оройуон экономической уонна социальнай сайдыытын былаанын итинэнэ 1983 сыллаабы былаан туолуутун туһунан» райлаан председателэ,

райсовет исполкомун председателин солбуйалчы депутат П. Г. Кириллин, «1984 сылга оройуон бюджетин бырайыагын уонна 1982 сыллаабы бюджетты толоруу туһунан» райсовет исполкомун үпкэ отделин сөбүлэстэ депутат М. С. Оконешникова дакылааттарын дүүллэспитэ. Сессияда итиннэ сэргэ райсовет плановый-бюджетнай бастайааннай комиссиятын хос дакылаатын ити комиссия председателэ депутат Н. И. Монастырев огорбута.

Мантан аллараа дакылааттары дүүллэһингэ депутаттар, сессия кыттылаахтарын этинилэрин бачээт-гинибит.

книрдилэр.—днэтэ райсовет исполкомун норуот үөрэҕин-литигэр отделин сөбүлэстэ М. Р. Сысолятин. Араатар итинтэн салгыҥ оскуодалар өрөмүөннэригэр кэрүүлэр үбү толоруу туһунан тэҥэ, ураты болгомтону өрөмүөн хаачыстыбатыгар туһайарга, бу үлэҥ сельскэй Советтар хонтуголу уонна ирдэбили күүһүрдэллэригэр этини кил-лэрдэ.

Снбээс оройуоннаабы уэсэми телеграфистката депутат А. А. Чичигинарова пэтилетка сүрүн сылын сорууттары толорууга снэ-эстэр өрө күүрүүлээхтик үлэлээн былааннары аһары толорбуттары, ол иһингэр телеграфистар соруудахта-рын 6,8 бырыһыанынан куоһаран куоталаһынга иккис миэстэҥ тахсыбы-тарын кэпсээтэ. Кини ах-сынньыга кытылыбыт де-путаттар отчуоттааһынна-рыгэр эргин тэрилтэлэригэр общественнай блайы-дуолу харыстааһынга, баһа-ры уури охсунуу күүһү-рдүгэр киирбит быһаарда-лылар снэрдээх туруоруу-лаҥын туоратынга райо-салаатта былааннаахтык үлэлирин модьуйда.

Болугур сельскэй Советын исполкомун председателэ М. М. Диодоров кини сала-йар исполкомун үлэтигэр сессияда бэлэтэимит кри-тическэй этинлэр кырдык-таахтарын билиннэ уонна

снэхостар специалистарын оройуоларын үрдэтин болу-руостарыгар санаатын ата-стаста. Ааспыт сылга Болу-гурга хаһыаста мнэһын аччатым, туорахтаах куль-туралары мнэһын хойута-тын таһаарыллыбытын, ону туоратар наадатын туһунан снэ-совет этингэ болгомтоҥо ылыллыбата буоллар, көр-дөрүү үрдүк буолуохтааҥа кыаллыбата. Итиннэ тэҥэ араатар, иһинэнэ киир-диннээн днөн бач билин-лэригэр 150 мотоцикл, 40 автомашина баар эрэри, иһофердартан ураты үс-түгүрт эрэ кийнэхэ любит-ельскэй права баарын иһаа туран, суолуун сал-дым быраабылаларын үөрэтингэ көмө огорорго туруоруста.

ССКП райкомун иккис секретара депутат С. П. Макаров ССКП КК ах-сынньытаабы (1983 с.) Пленумга туруорбут сорууттарын олоххо кыллэрингэ Совет-тар иһинлэригэр түрүр со-рууттарга тохтоон тнл эттэ. Депутаттар 1984 сылга оройуон социальнай сай-дыытын былаанын биир санаалап бигэрэттилэр.

Сессия быһыл оройуон бюджетин дохуоттарыгар 8962,4 тнл. солк. кээмэй-кэн бигэрэттэ итинэнэ 1982 сыллаабы бюджет туолуу-тун туһунан быһаарым ылланка.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

— Бу күнүгэр бийити оскуолабыт коллектива уонсай уонна профессиональнай үөрэх оскуолатын реформатын сүрүн туһал-дыларын туһунан ССКП КК Бырайыагын дүүллэ-спитэ.—днэтэ кэпсэтингэ бастакынан тнл эпит Чу-рлпчы орто оскуолатын директора депутат И. А. Никитин.— Үөрэтэр-иттэр үлэ-гэр оройуонга, чуолуан Снйиҥ оскуолабытыгар, боччумнаах ыарахаттар бааллар. Материальнай бач көрдөбүлгэ ыраары-нан эппиттээбэт. Быһыл 70 тнл. солк. капиталнай өрөмүөн кытылыахтааҥар бэрээдэҕи кэстэн бнэрбэттлэр. Орто оскуо-ла бүтэрээччилэр үлэ-гэ ат-тэрин туруорууга оройуон-наабы аналлаах комиссия, ИБСЛКС райкома утун-исах нөнөнү огорботор. Ол түмүгэр быларыын ос-куоланы бүтэрбиттэртэн

«Сельхозтехника» холбоһу-гар уонна «Якутсельстрой» мэхучастогар 14 кнчаты ытыахтаахтыттан били-гин 5-нэ эрэ үлэли сал-дыаллар. Бу болуруоска иһинкитин кийиннэн үлэ-лирбит наада.

Кытаанах сельскэй Со-ветын исполкомун председа-телэ М. С. Леонтьева үүтү маһын наһаа баар, общес-твеннай бэрээдэк мөлтөрөр сельсовет аадырыһыгар киирбит критическэй этини-ин сөптөөбүнэн ааһан ту-ран, наһаастары толорууга үлэли чөлү тэрийин бол-луруостарыгар тохтоото. Кылгыннэ саҥа оскуоланы тутуу, АТС-ны үлэ-гэ кид-лэрин курдук нэһиллэһинэ туруорууларга кэккэ сал-дырга кыаллан быһаарыл-лыбата. Маннаах үлэли былааннаан тэрийэр наада.

Оройуонга буруйу онго-руу аччаабат. Уоруу уонна общественнай бэрээдэҕи кэ-

һин чаччаларын арийым олус бытаан. Ааспыт дныл-ка совхозтарга буруйу оноруу түбэлтэлэрин эл-бээһинэ улахан днксинни-ни үөскэтэр. Арыгылааһын-ны утары охсунууга об-щественнай тэрилтэлэр күүстэрэ толору туһаныл-лыбат. Оттон анализтар буруйдар сүрүн бичиннэ-лэринэн арыгылааһын буо-ларын көрдөрөллөр. Манан снбээстээн оройуонга мед-вытрезвители аһым олох көрдөбүлүнэн буолла. Бу туһунан сессияда райсовет исполкомун ис днмалаба отделин начальнига депу-тат Я. А. Павлов эттэ.

«Якутсельстрой» мэхучас-тогын начальнига депутат И. С. Артемьев, кини сала-йар коллектива пэтилетка үйүс сылын сорууттарын снтинилээхтик толорбутун, 1984 сылга үрдэтилинбит эбэнэҕэлиститэ ылынаа күүрөн үлэлээн эрэрин билиһиннэрин туран, бу

тутууу мытар биир сүрүн коллектив техниканан снби-ланингэ мөлтөрө произво-дствонн кэпэтингэ мнэй буолбутун, ону туоратарга көмө наадатын эттэ. Араа-тар, үгүс тутуулар быра-йыктарыгар керамзит, сте-кловата курдук наар-кэлини матырыяааллар, хантан да кестүбэт паровой котеллар көрдүлэлэрэ үлэ-гэ эбик ыарахаттары үөскэтэрин критикалаата. Кини олох-тоох матырыяааллары кнэ-гнник туһанарга, быра-йыктары онорууга сакаас-чттар кыттыларын кнэ-гэргэ снэтнэй-бырайыак-тыыр докумуоннары эрдэт-ин бэлэчиннэргэ эттэ.

— ССКП КК уонсай, профессиональнай үөрэх оскуоаларын реформатын туһайымыларын бырайыа-гына оройуон общественноа улахан снээриинэн көрүс-тэ. Бырайыагы оскуолаар-га дүүллэһингэ 142 кини тнл эттэ, 117 араас этинлэр

ТУТУУГА—ТЭТИМИ, ХААЧЫСТЫБАНЫ

Райсовет исполкомугар

Пятилетка үс сылыгар оройуонга барыта 10 мөл. 162 тнл. солк. капитал-най тутуу кытылына. Ити онус пятилетка туһаннаах кэмннэрбиттээбэр 3 мөл. 444 тнл. солк. элбэх. Үлэ ордук 1983 сылга тэтиипрдэ. Ба-ры ханааларынан 4 мөл. 870 тнл. солк. (ол иһингэр 4 мөл. 683 тнл. солк. бы-лааннаахтык) тутуу ык-тылаан, былаан 96,1 бы-рыһыан толорулаа; бары-га 2206 квадратнай метр кнэһээх олоор днэ, 50 миэстэлээх днсад, 200 миэстэлээх сельскэй Куль-тура днэтэ, 3 бнэһынн, 2 гараж, олоххораниһа, уонсайа 970 сүбү кннэрэр 7 хотону, о.д.а. объектар үлэ-гэ кнлэрэллнннлэр.

Генеральной бэлэрээти-нин үлэлигэр «Якутсель-строй» мэхучастога 1337,3 тнл. солк. үлэни онгортон былаанын 110,9 бырыһыан толордо. Бу коллектив бы-лаанын 1981 сылга 91,6, 1982 сылга 101,9 быры-һыан толоргообута. Оттон «Якутсельстрой» мэхко-лодната пэтилетка ааспыт үс сылы былаанын 97,3 бырыһыан толорон иһэр, ол иһингэр 1983 сылга 3 эрэ объек- үлэ-гэ кнл-тэ-

рэн, базара-суоҥа 868,5 тнл. солк. үлэни толорон бы-лаанын тохто.

Совхозтарга тутуу, хайа-да сыллаабытааҥар тэти-мнээхтик кытылына. 1981 сылга 657 тнл. солк., 1982 сылга 640 тнл. солк. үлэ онгоһуллубут эбит оуодлаһына, ааспыт сылга 1 мөл. 151 тнл. солк. онго-булуна. Ол эрэри бары совхозтарга үлэ эрнэ-дэхсэ үчүгэй буолбатах. Урукку өттүгэр былаанын балта-раалым бүк толорбут «Чурапчы» совхоз (дирек-тор Михайлов Н. Г.) кн-ники икки сылга тутуос-таабын аһарыттан эрэ ор-дугун тутта. Ол оннугар 1981 сылга капиталнай тутууга улаханник хаал-быт Субуруускэй аатынаа совхоз ааспыт сылга бы-лаанын икки аһар бүк то-лордо.

Хаһайыстыбаннай ннмэ-манан тутар тэрилтэлэр 1 мөл. 671 тнл. солк. үлэни онгортон былааннарын 77,3 эрэ бырыһыан толордулар. Ол иһингэр райпотребко-шество (председателэ Мо-настырев Н. И.) тутууну букатын ыппата, эт-үүт комбината арым снгарын тутууну снтербэтэ, пром-

комбинат 100 тнл. солк. үлэттэн 54,6 тнл. солк. эрэ толордо. Балаҕа таһа-рымылаахтык днэ-уот, ком-мунальнай хаһайыстыба производственной управ-лениетин коллектива үлэ-лээтэ, таас бааһынны, «Коммуэнерго» базатын тутан үлэ-гэ кнлэрдэ.

Ааспыт сыллаабы снчи-нингэ сүрүн төһүүнэн тутуу маһын болдоорор тайын буолбута. Оттон быһыл бу үлэ-гэ бытаарым тах-сан эрэр, субу күнүгэрэ суһал днвалы ылмааха.

Снтериллэ илик тутуу-лар билигин да элбэхтэр. «Якутсельстрой» мэхучас-тога Болтоҥого 350 сүөһү кннэрэр хотону, Эрилик Эристин аатынан совхоз Хаһаһытыгар кулуубу, «Чурапчы» совхоз икки 4-түү квартиралаах арбо-литовой днэлэри тутууну саҥалаабыттара хас да сыл буолла эрэри, хаһан снтербэллэрэ билибэт.

Тутуу хаачыстыбата мөл-төх. Онуоха хонтуруол, ирдэбил снэтэ суох. «Чу-рапчы» совхоз Түөйэтигэр, Кара Марк аатынан сов-хоз Толоонугар, «Мында-байы» совхоз Болугуру-гар тутуулар хотоннор,

Культурнай олох ҮЛЭ СЭРГЭХСИДЭ ЭРЭЭРИ

Үлэһиттэри биир сылга-орукка түмөн сүөһү кн-стыгы тэрэһиннээхтик таарымыа культура үлэ-лэтирин оруолара улахаа. Ааспыт өттүгэр Кытаанах-аары сельскэй Культура днэтин үлэһиттэрэ бу болуруоска республикада иһэй бачым көтөҕөн сн-тиниллээхтик үлэлээбиттэ-э. Кннник сылларга, адрдар элбэхтик улары-дылларыйан, бу үлэ бн-эрдик мөлтөөтө.

Быһыл күһүн маннаабы Культура днэтин дирек-торунан Якутскайдаабы ултурнай-сырдатар уч-лище ылуускннн В. П. Флегонтов, уус-уран сала-лаҕынан Октомөөрү профессиональнай - техни-ческэй училищын бүтэр-бит Ф. П. Трофимов ана-ран үлэлэти эрэллэр. Үс-дөрмөҥ кнйыл муһуктар онгоһуллуунулар. Культура үлэһиттэрэ Сүөсүһүт күнүн аһарымыа активнайдык кытталлар.

Сотурутаа-мта ыччаттары түмөн маһын Алексеевскэй ор-дускулар гастроллаан кн-лнлэр. Арылаахаа баран юниерт көрдөрдүлэр. Ком-юмол төрөбүт күнүгэр тематическэй бнчээри ык-тылар. Субуоталарга сн-ылаан бнчээрдэрин тэри-лэллэр. Оһон ааспыт сылга тэһнээтэххэ Культура днэтин үлэ-гэ балаҕа сэргэхсийдэ.

Ол эрэри итээс-быһа-лас, болгомтону эрэйэр боччумнаах көтүтүүлэр чнн бааллар. Баччаанга днэри кулууп совета тэ-риллэ илик. Үлэ былаан партиянай тэрилтэни бн-

гэрэтилинбитэ эрэри, ону тутууан былааннаахтык үлэлэһин кыаллыбат. Культура үлэһиттэрэ социалистическэй куотала-һынны тэрийингэ, кини хаамытын сырдатымыа снэтэ суох кытталлар. Су-һал, тэрэһиннээх буолуу кыаллыбат. Бнпата, бы-таарым, сонун сойбутун кннэ ылымы буолар. Оттон ол үлэ-гэ улахан ох-суулаах. Маны эдэр үлэ-һиттэр учуоттуулар наа-да. В. П. Флегонтов ор-лоҥо драматическэй ку-рупуогу үлэлэтэр. Оттон улахан днөггө биир да курууок биллэр-көстөрги-на үлэли илик.

Культура үлэһитэ, бас-татан туран, днону бэйэ-тин тула түмэри, тэрийэр сатыахтаах. Тнлынан-өһү-кнэ, үлэтинн-хаһайынан днөн өһүн-санаатын, дуу-һатын тууохтаах. Бу көр-дөбүллэри толоро сатыа-ха наада. Онуоха партия-най, комсомольскэй, проф-союзнай тэрилтэлэр, агит-аоналар активистара, сель-совет депутаттара у.д.а. үөрүүннэ көмөлөбүөхтэрэ.

Урукку өттүгэр ннн-лээккэ онта суох эдэр специалистар маһырбала-лыа хаһна барыа. Кы-лаабыһаа, онтон муһу-тахсийан хаалбакка ак-тивнайдык, аһымыннээх-тык үлэлиир эбээһинэс-тээхтэр. Райсовет культу-рада отделин өттүтэн элэ-кадрларга болгомто, көмө эмиэ наада.

М. ЛЕОНТЬЕВА,
сельсовет исполкомун председателэ.

1983 СЫЛЛААБЫ ТҮМҮКТЭРЭ

Ынах төрөөтө		Ынах сүөһү өлүүтэ		Ол иһингэр ыһар		Бнэ-төрөөтө		Сыгы өлүүтэ		Ол иһингэр кулун		Ынагы буоһатым		Ол иһингэр иск. снэмэ.	
1982 с.	1983 с.	1982 с.	1983 с.	1982 с.	1983 с.	1982 с.	1983 с.	1982 с.	1983 с.	1982 с.	1983 с.	график	туола	график	туола
1822	1665	276	222	164	168	1415	1137	58	83	4	1	2779	2436	1850	1563
768	652	289	227	165	156	733	602	85	46	—	—	1166	1080	800	713
1622	1461	475	274	351	182	1474	1151	57	68	2	—	2100	2338	1300	1171
1238	1171	349	240	277	157	822	623	37	72	—	1	1825	1606	1200	846
764	883	168	212	114	103	776	284	99	68	11	6	1150	1110	—	—
6214	5832	1557	1175	1071	766	5220	3797	336	337	17	8	9020	8570	5150	4293

КҮННЭ БУУТТУУ ҮҮТ

ЯЛЬЧИКИ (Чуваккай АССР). «Слава» колхоз Шемалаковскайдаабы үүт ферматыгар бу кнһыннн күнүгэр ынахтан бууттуу үүтү маһ куугунаталлар. Снтинн кнстаһиннн аһымын туспаран эоэ ба-ран туһанын буолар. (ССТА).

УМГУТТУУЛАХ ХӨРҮН

нокалордур чыгаруучулардын ичин күүтөлдүр. Оттон ал
тобондорго буюмдарга.

ИТАЛИЯ ИЛИ ОБЩАЯ ВОС-
ПРИИМАЮТ ХАЙМА-УРА
ИТАЛИЯ ИЛИ ТВО ПОДЛИТ
ИТАЛИЯ ИЛИ ТВО ПОДЛИТ

бюджетте кыллары турар
кызыл Байынтон, хал-
пын «айган таттылыгы»
туулун атпакка союу?
Темин административтик
кызматкер Аюлдукутук
лыктар кыркык Арев-
дуга «байдыктын саба
тустаттарын кызыл» де-
ген туулдарын урдуу
АХШ халык «жугал суох
уюу» деген бейергелер
туулун атпакка союу?
Административтик уламзот
кызматкер «байдык дур-
гон америкалыктар ахал-
нара 40-ча мартуунга
тыкка адырайттын, байлы
аюулар улаз суох бул-
дугарын, адыз суохтар
ахалыктар 2 мартуунга
адырайттын «байдыктын
адырайттын сен улу аюу?

[illegible]

РЕДАКЦИЈА
СУРУК НАЈИЗ
ХОМОИДУБИ
САНИЈА ТУТУДУДУТ
ТОЛО ГИЗ
ЕР ТУТУДУДУТ
БАНИ
АРИЈАС
ИТАЛИЈА
БАРИНАТ
ИТАЛИЈА
ТОХ-
САНИЈА

кытта	мыс	уаһарың	тоо
кынапта	үзгө	кириби	
тае	башыкта	сууны-	
үйт.			
	тахха	өөс	айах.
	ак,	караас	-уу олох бар
	той,	пешпор	капа чадаа-
			Дороженин

[illegible]

Ренисер Тиеб Панди-
он уонна актриса Иниз-
ветерина аббат икки се-

ри сорорун калына тугу-
стана отороор буюлар ол-
дук буюлук сэгит. Баала-
нам саннарына итүүн
бакчигитте мөтөх.

Бу итэбастер тугарта-
аксидирун кутуобит.

Е. ПОПОВА,
орбонунналыгы багыче
Удэбета.

САТА
НИННАЛЭР
О.И.

интервью	«Василис»	Гончаров	ИТЕННИК	дата
интервью («Тенфильм» студия)		Боманен	КАЗНИН	глав

түрүмдөгү Норуоттун ички саясатындагы XIII кино фестивалынын маңызын, М. Горький «Вася Жванцов» деген классикалык пьесасынан туюруу-туурт бу даягы исторический материалды олобурун буюган согуш кезиндеги

[illegible]

рыбываю.

Вірмах Котляровича Кнм
Клишута сирен. 1936 с. 1
Вірмах В. Кнм

руководства.

Ыраак Кольдунгэ кин
кыттаа сунаа. 1936 сыт
кыттаа В. Чкалов Г. Бай

катера Москва на
чакотаву - Петропавлов
скане, онтон салмак Уд
скава, тунда лаппа О

Союз Теодорард аат
1937 снн
дас либертар В. Чанов,
дас либертар В. Чанов,

[illegible]

инж. Тенн Ордена
Кыыл Знания ордени
набарыптан
сылатоо.

СССР фотоинж.

ОПУНЬУТААБЫ ЭКРАН

THEY WERE

доттаах мүжүмүн динэн түнүтүз — Армия Аба добулуну көмүс

[illegible][illegible][illegible][illegible]

А. Календарь. Курастынг
прогнозынабы. курастынг
детишарбета. Курастын-
тачылар үе бөлөхкө кай-
-ынышат уулан дьон,
-оматтар уюнда олодор.
Тастагыр уюнда кыртыт-
тыт II степендегиз, сөөк

[illegible][illegible][illegible]

1945 сылтааххэ үһүөн
тасуулукаба иккинн ку-
тасастинин. Бидинин
тата инне кыас (бипр-
э) уунини үөрэнэччүтэ
танин Рахлеел) биде-
татера. Хамаалалыт
Матэ-Халатас оройуонун
көппүннэн иккис миссэтин
таах.

1946 СЕЛЮДАНХА ХАМАН-
К. ПЕРМАК

АБЫ ЭКРАН

Армия Аба долдугу көмүс-күр сарпн историктар «Корсуң» Шевченкоская даярды дият аатынан кинри бир бодон операциаттар анымыт бу элчиеская болотупа үгүс орундаах. И. В. Сталин, билинг адабнах воспедалынгарыбыт Т. К. Жуков, Н. Ф. Ватугин орундар актёрлар Я. Трипольский, М. Уланов, А. Паденко тодоролтор.

С. ДАНИЛ

ГЛАВНОЕ,

К. ПЕРМЯКОВ

С. ЛАННУТ